
HİKMET KIVILCIMLI

Leninizm Nedir?
Lenin ve Türkiye

DERLENİŞ
YAYINLARI

Leninizm Nedir?

Marks ve Engels'in en güçlü yanları şudur: Sınıflı toplum sömürücülerinin uydurdukları “**üstün insan**”, “**insanüstü**” kavramına bir daha geri getirilemezcesine son vermiş olmalarıdır. Tarihte her gerçek devrimci o gerçek için çarpıştı.

İslam ve İnsan

Antika çağların en son ve en büyük devrimcisi Muhammed Mustafa da o gerçeği ortaya koydu.

1- Kur'an diliyle: “**Ma ene, illa beşerun misliküm**” (Ben tıpkı sizin gibi insandan başka hiçbir şey değilim) demekten korkmadı. Çünkü safkan devrimci olması Muhammed'e yetip artıyordu. Kâbe'de putları kaldırırken, her şeyi **insanüstü, üstün insan** gibi görmeye ve göstermeye yatkınlaştırılmış bulunan çağdaşlarına bir uyarıda bulunuyordu. Hiç kimseyi insandan başka bir şey saymamalarını, Allahlaştırılmış insanların, gene insan oyuncağı birer put olduklarını öğretiyordu. Sezgiyle buluşu buydu.

2- “**Hâtem-ül Enbiya**” (Yalvaçların, Peygamberlerin sonuncusu) olduğunu söylerken de, aynı Muhammed aynı sezgi gücüne dayandı. Gelecek sınıflı toplumlarda, egemen sömürücü ve soyguncuların insanı kafadan silahsızlandırmak için uydurmaya girişebilecekleri yeni yeni “**üst-insan**” kukla putlarını şimdiden ve ebediyen kırmak istedi.

Her soyguncu sınıf, kendi imtiyazlarını büyük çalışan yığınlara olağan ve önüne geçilmez şeymiş gibi yutturmamak ve kusturmamak için, kalkar; Muhammed'den başka yeni yeni “**Peygamberler**” düzerti; kendi dalaveresini haklı çıkaracak başka “**Allahlar**” uydurabilirlerdi.

Muhammed, o alçakça gerici zalimlikleri köklerinden kazınmış olmak için; **“Artık, benden sonra Peygamber yok!”** diyordu. **“Sakın, insanlar Allahlaştırılmasın! İşte görün: Ben de sizin gibi insandan başka bir şey değilim.”**

İnsanlığın insanlığa getirdiği en büyük ve en som gerçek bu oldu.

Muhammed anlaşıldı mı?

Ne gezer.

İslamlığın, ilk dört **“Hülefâ-yı Raşidîn”** (Uçmakla Muştulanmış Halifeler) çağı henüz sonuna ermemişti. Parayla Müslüman olmuş **“Müellefet-ül Kulub”** (Gönülleri uzlaştırılmış) eski kodamanlar, subaşlarını kestiler. Bunlar eskiden Muhammed’i öldürmek istemişlerdi. Müslümanlara türlü işkenceler yapmışlardı. Ettikleri tutmayınca, pişman göründüler. Kaleyi içinden fethetmek üzere, herkesten çok Müslüman göründüler. Şimdi Müslümanlığın alinyazısını çizecek iktidar Kureyş kodamanlarının entrikacı ellerine geçmişti.

Neden?

Çünkü, Kur’an’ın **“Mülk Tanrınıdır”** ilkesi yerine, **“mülkiyet egemen Tefeci-Bezirgân efendi + eşraf + ayan + hacığalarıdır”** ilkesi geçirilecekti. Çünkü Sınıflı Toplum baskın çıkmıştı. Müslümanlık gibi devrimci demokratik bir atılış, derebeyleştirilmiş saltanat kılığında soysuzlaştırılacaktı. Tarih, henüz **“tekerrür”** etmekten kurtulamamıştı.

O yüzden, Muhammed’in tezeği bile olamayacak sürü sürü Halifeler, dejenere Sultanlar türedi. Bunlar İslamlığın ve Kur’an’ın bütün devrimci yanlarını baskı altında soysuzlaştırdılar. Böylece Allah’a karşı çıktılar. Ama sözde

koyu Müslüman kaldılar. Kendilerini; “**Allah’ın yeryüzündeki gölgesi**” ilan ettiler.

Bilimcil Sosyalizmin dev gücü

Marks-Engels adlı ülkücüler, Modern İşçi Sınıfını, Proletaryayı keşfettiler. İşçi Sınıfı, önüne geçilmez Devrimci bir yığındır. Antika Tarihi de, Modern Tarihi de yığınlar yaratmıştır. Öyleyse proletarya yığın hareketi, kişi kerametlerine kapılamaz. İnsan insandan başka bir şey değildir. **Üst-insan** yahut **insanüstü** gösterişleri, hep çalışan namuslu insanları kandırıp kul etmek için uydurulmuştur. En sinsi ve namussuzca yalan dolan; Yığın’ın yaptığını kişi kuklalarına mal etmektir. Bu gerçeği, Marks-Engels yıkılamaz maddecil temelleri üzerine oturtular.

Bu işi yapmak ne demektir?

7 bin yıllık **Tarihi** “ayakları üstüne” getirmektir. O zamana dek düzülmüş bütün masallar ve uydurulmuş bütün büyüler çözülmüştür. Kütüphaneler dolusu düşünce anıtları temellerinden yıkılacaktır. Elde edilecek sağlam taşlarla yeni baştan kurulacaktır.

Bunun için en ilk yapılacak iş nedir?

Alışılmış Skolastik (Medreseci) ve **Metafizik** (Madde ötesi) **Mantık** ve **Metot** sapıklıklarını köklerinden kazımaktır.

Varlığın en şaşmaz biricik devrimci Mantığı ve Metodu: **Maddecil Diyalektik**’tir. Bilinen ve bilinmeyen bütün insan Kavramları, Bilimleri, Düşünceleri, Davranışları alanında; Maddeci Diyalektik doğru dürüstçe uygulanırsa, başarıya ulaşabilecektir.

Marks-Engels, o devcil işe giriştiler. Gerçekten, görülmedik anıt-eserler yarattılar.

Tek vücut ve tek ruh olmuş o iki proletarya devrimcisi nasıl çalıştılar?

Bütün bilinenleri çağdaş devrimci **savaşlar** ile denetlediler. Teori, Pratikle sınımsız denetlenerek doğduğu için, çoğu yanılmaz şahikalar gibi yükseldi.

Marks-Engels teorisini ele alanlar büyülenmiş gibiydiler. Daha Marks-Engels yaşarken bile, çarçabuk, Bilimcil Sosyalist metinleri ezberlemekten başka yapılacak **teorik iş** kalmadığı eğilimine düştüler.

Marksist Cücelerin Softalığı ve Yobazlığı

Bu eğilimle ele alınan en değerli eser, ne hale geldi?

İster istemez Müslüman sarıklıların Kur'an surelerini ve ayetlerini kullanışlarına çevrildi. Doktrin, derinliğine anlaşılmaksızın, gözü kapalı tekerlemeler kılığında sokuldu. Marksizm, o Skolastik ve Metafizik kafayla, hayattan ve savaştan koparıldı. Teorik incelemeler, **Dogm** (Nass) denilen ölü formülleri soyutça kıyaslamalara çevrildi.

Böylece, insanlığın en yaman diyalektik **Evren-kavrayışı** olan **Bilimcil Sosyalizm** donduruldu. Kendilerine "**Marksist**" diyen bir sürü **Dogmatizm** (Nassçılık) çömezliklerine meydan boş kaldı. **Teori** alanında sivrilenler, ezberci **Softalığa** düştüler. **Pratik** alanda davrananlar, sözde "**devrimci**" **Yobazlığa** kalkıştılar.

Kur'an'ı softaca, Müslümanlığı yobazca ele alanları gören Muhammed; "**Ben Arabım, ama Arap benden değildir.**", demek zorunda kalmıştı. Tıpkı onun gibi, Bilimcil Sosyalizmi

Teori Softalığı ve **Pratik Yobazlığı** biçimine sokan dogmatikler önünde Marks-Engels; “**Allah bizi şu Marksistlerden kurtarsın.**”, anlamında yaka silker oldular.

Marksizm Softaları ve Yobazları, dillerinden Marks'ın, Engels'in bir **formülü** düşmeksizin ağız açmıyorlardı.

Olaylara göz yumup destur çekmek stili; Marks'ı anlamak, Marksist olmak mıydı?

Hayır.

Marks'a ya da Engels'e **tapmak** perde idi. O perdenin altında, Bilimcil Sosyalizm en tehlikeli dogmatizme (Nass-ı Şerifçiliğe) çevrilerek öldürülecekti.

Marksizm Softaları Teoride yanılıp Pratiğe geçtikleri zaman ne yapıyorlardı?

Kendi sapıklıkları uğrunda Marks'ı, Engels'i yalancı şahit etmek suçunu işliyorlardı. En sonunda, bu saçmalamalar İşçi Sınıfı düşmanlarına yarıyordu. Tahrif edilen Marksizm, sürü sürü aylıklı burjuva ve feodal bilginlerinin ağızlarında çürük sakıza çevriliyordu.

İleri Batı allâmeleri dışında, bilim kimin haddine!

Doktrin, tam “diyalektik” bir suikasta uğratılıyordu. Bilimcil Sosyalizm softaları ile yobazları düşünce ve davranış tekkesi kurmuşlardı. Görünüşte son derece koyu inanmışça Marksizmi savunuyorlardı; gerçekte, son derece aptalca vurdum duymazlıkla Marksizmi haksız saldırılara ve oportünist, revizyonist soysuzlaştırmalara hedef ediyorlardı.

Hayat durur mu?

İleri **Batıda** ideoloji gübreleşmesi nedensiz değildi. Üretici Güçlerin ekonomik **gelişim dinamizmi** gibi Devrimci sağanaklar da yerlerinde saymadılar. Devrime gebe bulutlar Modern Medeniyet beşiği Batı Avrupa'dan başka yerlere doğru uzaklaşıyordu. Devrim Batı'dan uzaklaştıkça, Marksizm softalıkları ve yobazlıkları da aynı Batı'da büsbütün soysuzlaştı. O zamana dek “**üstün insanlar**”, çalımlı Bilim üstinsanları, Devrim canlılığından büsbütün koptular. Teori'nin harman yeri sayılan Batı Avrupa atmosferini en boğucu Revizyonizm ve Oportünizm gazları kapladı.

Devrim **Kasırgalarının** en yıldırımlı bulutları Çarlık Rusyası üzerinde toplanmıştı. **Devrimler Bilimi ve Metodu** olan Bilimcil Sosyalizm de ister istemez orada canlandı. Bütün gücü ve gerçekliği ile **Rönesansını** yapabildi.

Gelin görün ki, Çarlık Rusyası yeryüzünün en karanlık, en geri, en karşıdevrimci düzenini yaşıyordu.

Şimdi ne olacaktı?

İkinci Enternasyonal'in Marksizm göklerine kanat germiş Zümrüt Anka kuşları, ulu “teorisyenler”i vardı.

Onlar dururken, “**altı kaval**” (ekonomisi sömürge), “**üstü şışhane**” (politikası emperyalist) Çarlık'ta kim adam yerine konabilirdi? Gerinin gerisi bir ortamda Marksizmi, geliştirmek şöyle dursun, iyice “**ezberleyecek**” kimse, ne haddine, çıkabilir miydi?

Devrimin demirden yörüngesi Rusya'da

Kazın ayağı öyle çıkmadı. Muazzam “**kültürlü**” Batı Uygarlığının, ünlü ve şanlı yüce üstatları eskidikçe küflendiler. Topuğuna varılmaz derin “**Marksistler, İkinci Enternasyonal**

-Lenin'in deyimiyle- "Paladin'leri (Saraylıları) koktukça ko-kuştular. Üzerine oturdukları sözde "Marksizm" yu-murtalarının hepsini birer birer cılk çıkardılar.

Sosyalizme fersah fersah uzak ve yad saydıkları Rusya'da ne oldu?

Devrim kasırgası azıttıkça, onu bilime ve bilince çıkarmanın sosyal determinizmi kendini kafalara zorla dayattı. Çıkar yolu, Marksizmden başka hiçbir yerde bulamayan insanlar belirdi.

Çünkü Toplum, metafiziğin düz mantığıyla yürümüyordu. "İleri" Emperyalist ülkeler Devrim açısından durmuşlardı. Toplum, diyalektiğin **çelişkiler** yoluyla ilerliyordu. Avrupa'nın, hatta Asya'nın en "kültürsüz" "yarı barbar" ülkesine adımını atmıştı. Çarlık Rusyası'nda Modern Devrim, demirden yürüncesine girmişti.

Sosyal Devrim kasırgasının uzun süren ilk yıldırımlı serpintileri kesilmiyordu. O serpintiler ortasında, çekik Moğol gözlü bir çocuk okulda okuyordu. Çar'a suikast yapmak suçuyla öldürülen ağabeyinin sunduğu **Kapital** adlı kitapla **dünyaya** gözlerini açtı.

Marks-Engels'ten beri ilk defa Marksizmi o anladı. En müthiş devrimci **Teori**; en korkunç devrimci **Pratik** ile birlikte onun başına gelmişti. Öldürülen **Anarşist** ağabeyinin anısı, ona, ömrü boyunca **Marksizmin** ana kitabını uzatacak. Viladimir İliç Ulyanof, ağzı süt kokan çocuk yaşında: **Eylemi** **kitaba**, **Kitabı** eyleme vurmayı öğrendi.

Gene Sol Softalık ve Yobazlık

Bugün hangi milletin hangi sınıftan olursa olsun, azıcık düşünmeyi bilen her kişi; Marks-Engels'ten sonra, Lenin'i

okumak zorundadır. Hatta, kestirme yoldan duru kavrayışa ulaşmak isteyen kişi, Marks-Engels'i Lenin'den okur. Çünkü, Marks-Engels'te az çok soyut olan perspektifler, Lenin'de; somut pratiğin mihenk taşına vurularak uygulanmış ve geliştirilmiştir. Tohumu güç tanyanlar, ağacını daha kolay tanıyabilirler.

Doktrinin gelişimi ve uygulanışı, Lenin kişinin bir mucizesi midir?

Antika Çağlarda olsa, büyük yığınların gözünde olağanüstü her şey bir Üstüninsan'ın insanüstü büyüğü olarak tanınırdı. **Modern** Çağda Türkiye denli geri ülke insanları için hâlâ dünya görüşü öyle mistik bulutlar ötesinde kalır. Lenin, onu yüzeyde benimseyenler için bir **Yarım Tanrıdır**, başka Tanrıya tapanlar için bir **Sihirbaz Şeytan**'dır.

Neden?

Çünkü, her ülkenin Tarihçil madde temelleri, Antika Çağ gibi, o çağdan kurtulup çıkamamış kafalar için tek sözle yoktur.

Yüzyıllar boyu sürüp giden bütün Eğitim, Öğretim, Kültür, Mantık işleyişimize bakalım; "Türkiye falan zamanda niçin yenik düşmüştür?"

O zamanki Padişah, kişi olarak yetersiz bulunduğu için.

Eğer o Padişahın yerinde öteki Padişah veya Paşa bulunsaydı; Türkiye şan ve zafere boğulurdu.

En "**devrimci**" geçinenlerin düşünce ve davranışları, o dağ başında bunalmış köylününkinden ayırt edilemez:

1917 Devrimi neden başarı kazandı?

Lenin kişinin bulunmasından.

Bugün Lenin ölmüş.

Ulu Devrim için kim gerek?

Canlı mucize Mao.

Mao'yu Türkiye'ye bir getirebilsek; her gerilikten o saat kurtuluruz!

Oysa, Lenin Türkiye'de dirilse, Mao kılık değiştirip içimize gelse, onları ilk sarakaya alıp taşta tutacaklar, gene o Leninizm ve Maoizm Softaları ile Yobazları olacaktır. Çünkü Softalar ve Yobazlar yalnız gericilikte bulunmazlar, sözde ilerilikte de çoğunluktadırlar. Mademki Mao veya Lenin; ceplerinde bize hazır birer “Sosyalizm zaferi”ni getirmemişlerdir, demek ne Mao'durlar, ne Lenin'dirler! Marksizm softaları ve yobazları için Rusya Lenin'i değil, Lenin Rusya'yı yaratmıştır. Çin Mao'yu değil, Mao Çin'i yaratmıştır... Böyle açık koymazlar konuyu. Koysalar, kendi kendilerini kepaze edeceklerini bilirler. Ancak peruklarının altında gizledikleri eğilim budur, sol softaların.

Prensipde Bükülmezlik-Taktikte Kıvraklık

Devrimin de, Devrimcinin de Toplum yapısından ister istemez çıktığına en iyi bilinen örnek Lenin'dir. Yeryüzünde Devrim şartları Çarlık Rusyası üzerine yığılmasaydı, Lenin Rusya'da değil, başka yerde olurdu. Dünya ölçüsünde en kritik Devrim şartlarının yalnız Rusya'da son kerteye dek dinamikleşmesi, Marksizmin her yerden çok orada kesinlikle anlaşılmasına ve geliştirilmesine yol açtı.

“İleri” Batı ülkelerinin sunturlu “Marksistleri”, evrenin en saçma demagojileriyle Marksizmi tırtıklararken, **Opportunizm**, **Revizyonizm**, **Ministryalizm** vb. sapıtmalarıyla bocalarken,

dünyanın en “**Geri**” Çarlık ülkesinde o hastalık karantina altına alınıyordu. Bu Revizyonizmi karantinaya alanların başında, uzun yıllar Lenin değil, Plehanof geliyordu. Bu gerçeği bize en iyi anlatan Lenin’in kendisidir. Der ki:

“Ve bu Marks’ı “Rektifiye etmelerin” (düzeltmelerin) hakiki sınıf anlamı üzerinde durmak yararsızdır, iş kendiliğinden anlaşılıyor. Yalnız şunu gözden kaçırmayalım: Uluslararası Sosyal-Demokrasi içinde, mantık sonuçlu Diyalektik Maddecilik bakımından, burada Revizyonistlerin döküp saçtıkları inanılmaz yave yavanlıkların eleştirisini yapan bir tek Marksist Plehanof’tur.” (Lenin, Marksizm ve Revizyonizm, 1908)

Bu tesadüf müdür? Yahut Plehanof’un dehasından mı ileri gelir?

Ne o, ne bu. Toplumun devrimci gidişi, Revizyonizmi eleştirecek insanları dünyanın en “geri” ülkesinde buluyor, ortaya çıkarıyor, yetiştiriyordu. Bu gerçekliği Lenin anlıyordu.

Hem de ne zaman?

1905 Devrimi’nden 3 yıl sonra. O 1905 yılı ki, Plehanof, ayaklananlar için “Silaha sarılmamalıydılar” kanısını açıklamıştı da Lenin’in sert eleştirisine uğramıştı.

1908 yılı, Plehanof, makineler için söylendiği gibi: **“miadını doldurmuş”** idi. Leninizm en canalıcı noktalarda bütün çizileri ve boyu posu ile doğmuş büyüyordu. İlkel Köy Komünasını Modern Sosyalizmin manivelası ve kişisel küçükburjuva zılgıçılığını (terörizmini) başlıca **“Devrimcilik”** sayan **Narodnik**’lerin ipliğini pazara çıkarmıştı. Terörcü **“Halk Dostları”**nı teorik güçle yenmişti. **“Hangi Mirası Tavında Dövüyoruz?” (1897), “Ne Yapmalı?” (1902), “Bir Adım İleri, İki Adım Geri” (1904)** vb... İdeolojik ve pratik bütün problemleri çözmüştü. Ayrıca Sosyal Devrimin ilk

provası da yapılmıştı. “Rusya’da Devrimin Başlangıcı” (Ocak 1905), “Demokratik Devrimde Sosyal-Demokrasinin İki Taktiği” (1905), “Moskova Ayaklanmasının Dersleri” (1906) vb... bütün açıklığı ile aydınlanmıştı.

Ona rağmen, Devrimci içgüdücü Devrimci bilinciyle yarışan ve kişi yırtınmalarının, kişi böbürlenmelerinin yaratabildiği kargaşalıkları ve dağınıklıkları eliyle tutan Lenin; en yaman eleştirilerini sakınmadığı sırada bile hareketin belirli dönemecine dek yararlanılacak güçleri kolluyordu. 1908 yılı bile, Plehanof’u: “Uluslararası... Revizyonistlerin... eleştirisini yapan TEK MARKSİST” sayıyordu. Prensip savaşında ne denli amansız vurucu ise **Taktik** ve **Pratik** alanlarda o denli bölünme, parçalanma, dağılma eğilimlerini durdurmaya, düzeltmeye çalışıyordu.

Prensip Pazarlığı ve İkircikliği yok

Prensip neydi?

Marks-Engels’in yarım yüzyıl Teorik ve Pratik alanlarda dinmeksizin savaşarak kurdukları **Bilimcil Sosyalizm** doktrinydi. Onu kim “revizyon”a tabi tutmak isterse, affedilemezdi. Çünkü, Marksizm’in temel ekonomik ve sınıf prensiplerini kimi Küçükburjuva allameciklerinin yüzeyde kalmış yakıştırmalarıyla sözde düzeltmecikler, masum yanılmalar olamaz. Bu hevesler, basit bir anlayışsızlıktan doğma Teori ve Taktik **fikir** ayrılıkları sayılamaz. 1908 gibi, hareketin durgun yıllarında, o çeşit hevesler aydın bireycinin “**Düşünce Özgürlüğü**” kılığında görünebilir:

“Bugün çoğu kez yalnız fikirler düzeninde, yani Marks’ın Teorik düzeltmelerini öne sürüşler başımızdan geçiyor; şu anda Pratik olarak işçi hareketinin yalnız Revizyonistlerle taktik fikir ayrılıkları ve bu taban

üzerinde görülen bölünmeler gibi birkaç özel meseleler başımızdan geçiyor.” (Lenin, age)

Bu teorik düzeltmecikler ve taktik meselecikler yalnız ve ancak **“Bugün”** fazla zararlı görünmeyebilirler. Halk dilinde; **“Rakı, şişede durduğu gibi vücutta da uslu durmaz”**, denir. O **“anodin”** (enti-püften) gibi görünen meselecikler de; Devrim Hareketinin alevlendiği günlerde ansızın en büyük problemlere dönüşebilirler. Şimdi göz yumulacak ufak tefek şeyler, o zaman İşçi Sınıfının başına olağanüstü dertler açabilir. Bunun vebalini Devrim çeker:

“Yarın Proletarya Devrimi bütün çekişmeli meseleleri vahimleştirdiği zaman, yığınları yönetmenin belirlendirilmesi için dolaysız bir değer taşıyan noktalar üzerinde Proletarya Devrimi bütün fikir ayrılıklarını yoğunlaştırdığı zaman, dövüşün ateşi içinde düşmanları dostlardan ayırmaya, düşmana kesin darbeler indirmek üzere kötü çıkarları söküp atmaya Proletarya Devrimi bizi zorladığı zaman, o vakit bu şimdi uğradıklarımızdan, şimdi başımıza gelenlerden İşçi Sınıfı çok çekecektir.”
(Lenin, age)

Meselelerin böyle zaman zaman kendi zıtlarına dönüş **Diyaletliği**, Marksizmin ana prensibidir. O prensipte hiç kimseyle pazarlığa girilip ikirciklik gösterilemez. Bir ABA'cı bayanın toylara yutturmak istediği gibi; Teoride “Yumurtanın kapıya gelmesi” de beklenemez. Teori öngörü içindir. Artçılık, Kuyrukçuluk, Gericilik gerekçesi Teori olamaz. Yeter ki Problem yakıştırma olmasın. O zaman Marksizm prensipleri üzerinde en ufak düzeltme veya ikirciklik hevesleriyle dövüş, gelecek büyük Meydan Muharebesinin ilk hazırlık çarpışması olur:

“19’uncu Yüzyıl sonunda Devrimci Marksizmin Revizyonizme karşı İdeolojik dövüşü, küçükburjuva elemanlarının her türlü tereddütlerine ve zaaflarına

rağmen, davasının topyekûn zaferine doğru yürüyen Proletaryanın büyük devrimci savaşlarının Prelüd'ünden (ön habercisinden, provasından) başka bir şey değildir.”
(Lenin, age)

Marksizmin Orijinal Gelişimi

Küçükburjuva Aydınının görülmedik -sözde- orijinalite döktürme züppeliği, bir daha geri gelmezce, işçi hareketinin perspektifi içinde yok edilmiştir. Burada artık **Teori** ile **Pratik** gibi **Kişi** ile **Doktrin** de en yüce sentezine, birliğine kavuşmuştur. **Marksizm demek, Bilimcil Sosyalizm** demektir. Bilimcil Sosyalizm demek Marksizm demektir. O denli ki, Bilimcil Sosyalizmin kurucusu 2 insan (Marks-Engels) iken, teknik kolaylık olmak üzere, alçakgönüllü “**Melaiike**”nin (Engels'in) adıyla terim uzatılmamıştır: Yalnız **Marks** adı doktrin damgası olmuştur. Marks demek Doktrin demek olmuştur. Bilimcil Sosyalizme de kısaca **Marksizm** denilivermiştir.

Artık Marksizmin doğru mu, yoksa yanlış mı olduğu biçiminde sözüm ona “bilimcil tartışma”, “fikir hürriyeti” maskaralıklarıyla vakit yitirilemez. İşe bakılır. Pusula eldedir. Pusula bin yıl önce ne idiye bugün de odur. Marksizmde 1848-1859 yılı ne idiye 1901-1917 yılları da odur. Bütün mesele o pusulayı her ülkenin kendi orijinal şartları içinde “**pusulayı şaşırmadan**” uygulamayı bilmektir. Ancak o zaman, Marks-Engels'ten beri toplumun geçirdiği yeni gelişmeler değerlendirilebilir. O yeni değerlendirmeler, Marksizmin gelişimi olur.

Lenin bu duru görüş ve rahat zekâ ile **Dünya**'ya ve Çarlık Rusya'sı denilen kendi **Ülkesi**'ne baktı.

Ama, pusulayı şaşdırmamak için, önce kendi Toplumunu kıyasıya inceledi. Çarlık Rusyası, Batı'nın klasik **Burjuva Demokratik Devrimi**'ni bir türlü yapamamış, yapamıyordu. Batı Burjuvazisi, **Demokrasi Devrimini** yapar yapmaz, **Derebeyi** kalıntılarıyla halka (İşçi ve Köylü yığınlarına) karşı ittifak yapmıştı. Rus Burjuvazisi, kendi Devriminden korkuyor, onu gerçekleştirmek görevini yerine getirmemek için, Çar Atasının kuyruğu altını yalayarak nefis körletmeye çalışıyordu.

Neden?

Çünkü en basit insanlık hakları çiğnenen İşçi Sınıfı daha şimdiden **İstibdada** karşı savaşını **Sermayeye** karşı savaşın **bilinci** içinde yürütüyordu. Birinci basamak Demokratik Devrim içinde; Burjuvazi gerisin **geri** kaçıyor, Proletarya kuşkusuz, ikirciksiz **ileriye** gidiyordu. Öyleyse Burjuva Demokratik Devrimine de **öncü** ancak Proletarya olabilirdi. Marks-Engels Çağı Almanyası için de az çok durum böyleydi. O durumlarda **ne yapılması** gerektiğini Marksizm dahice işaretlerle belirtmişti. 1848 **Batı** Karaavrupası için kaçırılan fırsat, 1900'ler sonrası **Doğu** Karaavrupası için kaçınılmaz bir gerçeklikti.

Revizyona (düzeltilme kalpazanlıklarına) hiç gelmez olan Marksizmin o gerçeklik içinde işlenmesi, önyargı, bönyargı yapmaksızın, Marksizmin orijinal gelişimini verecekti. **“Devrimci Teorisiz Devrimci Pratik olamaz.”**, inancının ve metodunun yeri burasıydı. Leninizm, belki kendisi de pek farkına varmaksızın doğmuştu.

Öncü Proletarya Partisi

Sosyal Devrim, diyalektiğin ansızın çelişkilerini bir arada çatıştırdı. Devrim **Burjuva** devrimiydi, ama Burjuvazi devrime öncü olamazdı. Devrimci Proletaryaydı, ama İşçi Sınıfı kendi

ülküsü olan **Sosyalizmden** önce, Burjuva Devrimini gerçekleştirmek zorundaydı... Marksizmden başka hiçbir doktrin bu olağanüstü **çapraşık** durum önünde çıkar yolunu bulamazdı. Marksist Leninizm, yolunu en ufak bir kuşkuya ve korkuya yer bırakmaksızın buldu.

Burjuva Demokratik Devriminin öncüsü: **Proletaryadır**. Bunu anlamayan **Popülizm** küçükburjuva sapkınlığıdır. Mahkûmdur. Tepelenir. Ancak Köy Komünalarından Modern Komünizmi kurmak isteyen **Popülizm** tepelendi diye Devrimde **Köylü** yığınlarının özel büyük yedek güç rolü unutulamaz.

Köylü de “burjuva” mıdır?

Evet. Ama Modern Kapitalist **büyük** Burjuva değildir. Tersine, **kapitalizmin** her gün mülksüzleştirdiği, **derebeyliğin** ezip insanlıktan çıkardığı en yoksul ve en mazlum bir yığındır. Müthiş soyulup ezilen **Köylülük**; Devrime öncü olamaz ama, öncü Proletaryanın en sadık Devrim müttefiki olur. Çünkü, İşçi Sınıfının öncü olacağı devrim, her şeyden önce Köylülüğün **Toprak** ve **Halk Demokrasisi** özlemlerini gerçekleştirir.

Som Devrim böylesine elle tutulur olunca, “**Ne Yapmalı?**”dır?

Devrim lafla olmaz. Siyasi iktidar Savaşı yapan örgütlerle olur. Proletarya Partisi, küçükburjuva kuruntuları ve bocalamaları ile savsaklanamaz. “**Bir adım ileri, iki adım geri**” atmakla kurlamaz. Devrim bir sosyal savaş ise Parti yalnız savaşçıların çelik çekirdeği olabilir. Her gönüllünün kendi kendine katılıvereceği “**Dingo’nun ahır**”; Devrimci Parti adını alamaz.

Siyasi örgütte, Partide; **Demokrasi** mi, yoksa **Merkeziyet** mi ağır basacak?

Böyle bir soru ve ona beklenen mutlak karşılık; ancak Burjuva ajanlar ile Küçükburjuva palavracılarının mız çıkartmak yahut **kaçamak** yapmak için önerdikleri provokasyonlar veya arka kapıcıklardır. Septe Boğazı'nı geçince arkadaki bütün kayıkları yakan kararlı Yiğitler¹ için; Merkeziyet de, Demokrasi de, dövüşün **ateşi** içinde ölçülüp değerlendirilebilir. Ne iki buçuk pozcu Küçükburjuva veya bozguncu Burjuva avantürüyesinin afurtafuru için "**Merkeziyet**" taslanır; ne bir sürü tabansız küçükburjuva veya hinoğluhin burjuva ajanının gözlere "**bilgincil**" "**kül atmak**" çeşidinden tükenmez, kararsız gevezelikleri için "**Demokrasi**" ötüngenliğine karılır.

Leninizmin Adsız Doğuşu

Leninizmin bütün ana prensipleri 19'uncu Yüzyılın bitip 20'nci Yüzyılın başladığı yerde gün ışığına çıktı. Şimdi o prensiplerin Toplum laboratuvarında sınanmasına sıra gelmişti. **Aralıksız Silahlı Savaş** (1904 Rus-Japon Savaşı) ile o kanlı bunalımların fıskırttığı **Sosyal-Devrim** (1905 Devrimi) yanılmaz **Marksizmi** yaratıcı düşünce ve davranış çabasıyla geliştiren **Leninizmin** hemen **yüzde yüz yanılmazlığı ve evrensel teorik güçlülüğünü ispatladı.**

¹ Burada Hikmet Kıvılcımlı, Septe yani Cebel-i Tarık Boğazı'nı geçtikten sonra tüm gemileri yaktırarak geriye dönüşün tüm yollarını kapatan; askerlerine zaferden başka çıkar yol bırakmayan Endülüs Fatihi Tarık bin Ziyad'dan söz ediyor.

Gemileri yaktırdıktan sonra Tarık bin Ziyad askerlerine şöyle seslenir: "Arkanızda düşman gibi deniz, önünüzde deniz gibi düşman. Nereye kaçacaksınız? Vallahi sizin için ancak sadakat ve sabır kalmıştır. Düşmanın silahı, teçhizatı ve erzakı boldur. Sizin silah olarak ancak kılıçlarınız, erzak olarak da düşmanın elinden sahip olabileceğiniz vardır."

Türkçe'deki "Gemileri ya da kayıkları yakmak" deyimini de bu olaydan kaynak alır.

Proletarya öncülüğünde (İşçi + Köylü) ittifakı: SOVYETLER (İşçi - Köylü - Asker - Sivil Halk Heyetleri) biçiminde yerden biterce fıskırdı. Burjuva Demokratik Devriminin geniş tabanı **KÖYLÜLÜK** problemiyle, onun spesifik bir türü olan **MİLLİYET** problemi yerli yerine oturdu. Devrim stratejisi ve taktiğinde, büyük Köylülük ve Milliyetler yedek güçleriyle İşçi Sınıfı özgücü arasındaki ilişkiler üzerine yapılan düşünce ve davranış çizileri; **Menşevik** ve **Bolşevik** sınırlarını bütün kesinliğiyle aydınlatı.

10 yıl sonra, **Birinci Emperyalist Evren Savaşı** patlayınca, **Leninizm**, Teorice ve Pratikçe dört başı mamur bir doktrin olgunluğuna erişmişti. Bu eriş, elbet Marksizmin **dünya** ölçüsünde gelişen bütünlüğüne giriyordu. Ama, her şeyden önce **Rusya** denilen bir ülkenin yüzde yüz yerli malı, **orijinal** ekonomi ve sınıf ilişki-çelişkilerinden güç alarak olgunlaşmıştı.

Onun için, korkunç **Emperyalist Savaşın** patlattığı bütün meseleleri en büyük ayıklık ve serinkanlılıkla ele almayı, çözümlenmeyi bildi. Batı'nın bütün sunturlu sosyalistleri, **“kendi”** İşveren Sınıfları yanında Emperyalist **savaş kredilerine** oy verdiler. **“Kendi”** emperyalizmlerinin **“sonuna dek zaferi”** uğruna birbirlerine meydan okudular. Çarlığın Meclisi Duma'da Emperyalist Savaşa karşı çıkanlar, Uluslararası Sosyalistlerin **ihanet** ve **şovenizm** maskelerini düşürenler Leninciler oldu.

Böylece Leninizm, bir ülkenin proletarya savaşından aldığı güçle **uluslararası** ölçüde etkili olmaya girişti. Bu ölçülerle kavuşmakla kendiliğinden evrensel devrimci **Teori** niteliğini kazandı. Ancak henüz **adı yoktu**. Rusya dışında ne **Bolşevik**, ne **Lenin** adını işiten, hele anlayan yoktu. Bolşevik, **Rus Sosyal-Demokrat İşçi Partisi** içinde kalıyordu. Lenin de o partinin adsız bir savaşçısıydı. Adamın adı: **Vladimir İliç**

Ulyanov idi. Çar Polisi Okrana'dan başka hemen kimse o adla bir sosyalist bulunduğunu bilmiyordu bile...

Leninizm, **Dünya Teorisi** olmak için **Rusya Pratiğinde** doğruluğunu ispatlayacaktı. Ne var ki, Rusya problemini **bütün dünya** problemi dışında hiçbir zaman görmedi ve koymadı.

Dünya hangi genel durumdaydı?

Marksizmin geçen yüzyıl haber verdiği bir eşsiz örneksiz muazzam **Evren Savaşı** içine gömülmüştü. Kapitalizmin bu kanlı uçuruma ister istemez yıkılacağını Marks-Engels açıklamışlardı. Oraya gelinmişti.

Emperyalizm Teorisi

Marks-Engels'ten beri Kapitalizmde neler olmuştu?

Büyük bir değişiklik, hatta tam diyalektik bir tersine dönüş, altüstlük olmuştu. 19'uncu Yüzyılın **Serbest Rekabetçi Kapitalizmi**, 20'nci Yüzyıla birlikte **Tekelci Kapitalizme** dönmüştü. Öyleyse ilk iş, Marks-Engels'in bıraktıkları yerden alıp Kapitalist toplumun geçirdiği gelişimi değerlendirmeliydi. Bu yapılmadıkça, ne Rusya'nın ne Dünyanın içine düştüğü; ne Evren Savaşını, ne o Savaşın getireceği sonuçları kavramak elden gelemezdi.

Savaş, Toplumun derinliklerinde uyuklayan bütün köklü meseleleri, bir anda en alevli biçimleriyle suyun yüzüne çıkarmıştı. **Sosyal-Demokrasi** içindeki bölünüşler, Milletlerin kendi kaderlerini kendilerinin çizip çizmeyeceği, şu veya bu ülke "**Milli Gurur**"unun altında yatan problem, **Avrupa Birleşik Devletleri** parolasının içyüzü, en sonra ansızın her şeye kan ve ateşle saldıran Emperyalist Evren Savaşı ve bu savaş önünde

Marksizm iddialı **İkinci Enternasyonal**'in “arş ü ferşiyle”² gümleyip yıkılışı vb... vb... nedendi?

20'nci Yüzyılla birlikte dünyayı saran **Tekelci Kapitalizm** yüzündendi.

Lenin oturdu, 1916 Ocağından Kasımına dek, hatta 1917 Nisan yayımına dek, hep o; “**Kapitalizmin son kertesini olan Emperyalizm**” üzerine kısa, açık, kesin araştırmalarını işledi. İnsanlık en az çeyrek yüzyıldan beri, kapitalizmin ekonomi temelini şiddetle çatlatan o Emperyalizmle çürüyüp dökülüyordu. Büyük Kapitalist metropoller (Anayurtlar) arasında yıllarca süren **Gümrük savaşları**, mal alışverişi engellenince, bütün kutsal **milli sınırları** hiçe sayıp çığneyen **Sermaye İhraçları**, hammadde ve pazar tekellerini sağlamak için canavarca **Sömürge** politikaları ve paylaşımları, Barışta biriken Kapitalistler ve Tekeller arası çelişkilerin **Dünya Savaşlarıyla** bir çözüme bağlanma kaçınılmazlığı, bütün sınıf, politika, devlet, kültür, din, mantık, ahlâk, psikoloji vb. gibi **üstyapı** alanındaki soysuzlaşmalar, toptan gelip yeryüzüne ve her ülkeye musallat olmuş **Finans-Kapital** (Mali Sermaye) tahakkümüne dayanıyordu. Bu, Emperyalizmin ve Emperyalist savaşın **eksi, olumsuz** yanığı.

Bu gerçekliğin vardığı sonuç ne olabilirdi?

Son kertesine gelmiş kapitalizmin kanlı bunalımlar içinde yıkılışı olurdu. Birinci Emperyalist Evren Savaşı, o yıkılışların en göze batıcı biçimlerinden biriydi. İnsanlık, Marks'ın “**Ekonomi Politigin Eleştirisine Katkı**”nın önsözünde belirttiğı az çok uzun **Devrimler** çağına girmişti. 1905 yılları Rusyası'nda nasıl **Rus-Japon** Savaşı, hemen ardından 1905 **Devrimi**'ni getirdiyse, tıpkı öyle, ama onunla kıyaslanmayacak ölçülerde daha yaman Devrimler de 1914'te patlak veren şu

² Arş ü ferş: gökyüzü ve yeryüzü.

Birinci Emperyalist Evren Savaşı ardından dünyayı yerinden oynatacaktı. Bu da Emperyalizmin ve Emperyalist Savaşın, söz yerindeyse; **artı, olumlu** yanı olacaktı.

Devlet Teorisi

Leninizm, henüz “**Leninizm**” adıyla tanınmadan, kendi çağının ekonomik ve **Sosyal Yapısını** ve o yapının ister istemez vardığı **Sosyal-Devrimi** evrensel **Teori** olarak aydınlattı. Devrim pratiği kör bir çığ gibi insanlığın üzerine yıkılıyordu.

Bu çığın altında ezilip kalmamak için, bilinç alanına çıkarılması gereken en önemli **Teorik Problem** neydi?

Lenin, o noktada bir göz kırpmı kadar bile ikircikliğe kapılmadı.

“Devrimin temelli problemi, iktidar meselesidir.”
(Lenin, Parolalar Dolayısıyla.)

Devrim nerede olacak?

Engels onu da bir mektubu ile açıklamıştı. Emperyalist Evren Savaşı patladığı gün; **“Gaçına’da esir olan Çar devrilecektir.”** Yani, Marksizme göre, Devrim en keskin biçimiyle Lenin’in ülkesine bir göktaş gibi düşecektir. İktidar meselesi de özellikle orada günün en yakıcı gündemi olacaktır. Rusya’da Devrim iktidarının somut problemleri, 1905 Devrim olayları içinde bütünü ile prova edilip tartışılmıştır.

Ama, o tartışmalar **genel** Strateji ve Taktik problemler üzerineydi. Şimdi iş başa düşüyordu. Ana prensipler üzerine iktidar meselesi tasarlanmıştı. **İşçilerle-Köylülerin Demokratik Diktatörlüğü** olacaktı. İkinci Enternasyonal “kocakarılarının” insanları en çok şaşırttıkları bu iktidar meselesiydi. Lenin o problem üzerinde yıllar yılıdır

Marksizmin bütün teorik ana düşüncelerini not olarak derlemiştir.

1917 yılının en civcivli “nalla mih arası” günleriydi. **Demokratik Burjuva Devrimi** Çar’ı devirmiş, Proletaryanın **Sosyalist Devrimi** kapıyı kırarca çalıyordu. Bu sıra, iktidar probleminde en ufak bir aksama, Tarihin gidişini saptırabilirdi. **“Beyinsiz İşgüzarlık”**ların hiçbirisine yer vermemek için, **Devlet** meselesi tartışılmaz durulukta teorik açıklığa kavuşmalıydı. Lenin, o “anacık babacık gününde” yeniden oturdu. Boş kalmış kaçak saatlerinde, notlarını dökümleyerek, 1917 Ağustos ve Eylül aylarında, **“Devlet ve Devrim”** eserini yazdı. Ve şöyle dedi:

“Günümüzde Devlet meselesi, politik ve pratik bakımdan olduğu gibi, teorik bakımdan da özel bir önem kazanıyor. Emperyalist Savaş, tekelci kapitalizmin Devlet tekelci kapitalizmine doğru kalıp değiştirmesini adamakıllı aceleleştirdi ve şiddetlendirdi. Mutlak kudretli kapitalist gruplaşmaları ile her gün daha sıkı sıkıya kaynaşan devletçe, çalışan yığınların canavarca ezilişi gittikçe daha çok kendini dayatıyor.

“Uluslararası Proletarya Devrimi açık-seçik olgunlaşıyor. Devrimin devlete karşı tutumu pratik bir önem kazanıyor. Çalışan yığınları genel olarak burjuvazinin ve özellikle emperyalist burjuvazinin etkisinden kurtarma dövüşü, “devlet”e karşı olan oportünist önyargılarla dövüşmeksizin olağanlaşamaz.”

Pratik Taktik ve Parola Diyalektiği

Leninizmin bütün ana ilkeleri ateşin içinde durulup, yalın kılıçlar gibi takılıp kuşanıldıktan sonra, artık yapılacak her iş bir zahmet değil, yararlı bir zevk olur. Bunu gene en iyi, Lenin’in kendisi söyler **“Devlet ve Devrim”** broşürünün bir

VII. Ayrımı vardır: “1905 ve 1917 Rus Devrimlerinin Deneyi” o ayırmada ele alınacaktır. Lenin; “Bu Ayrım’ın başlığında işaret edilen konu öylesine gepgeniştir ki, ona ciltler dolusu yazı ayrılabilirdi ve ayrılmalıydı” der. Ama o ayrıma bir satır bile katamaz.

Çünkü Lenin’i Ekim Devrimi kısı kıvrak yakalamıştır. Artık teorik söze yer kalmamıştır. Som iş yıldırım hızıyla art arda ve dalga dalga gelip çarpmaktadır. O zamana dek düşünebildiyse düşünün. Şimdi yapabildiğin düşünce planlarının uygun davranışlarla gerçekleştirilmesi gelmiş çatmıştır. Onun için Lenin, “Devlet ve Devrim”in Birinci Baskı Sonsözü’nü şu kanı ile bitirir:

“Bir Devrimin Deneyini yapmak, o Devrim üzerine yazı yazmaktan daha hoş ve daha yararlıdır.” (Petrograd, 30 Kasım 1917)

O zaman, bütün yapılacak iş, Diyalektiğin oynak manivelasında her an değişebilen momentlere göre; en **kıvrak**, en **çabuk**, en **kararlı** biçimde düşünüp davranmaktır.

1917 Şubat 27’den Temmuz 4’e dek, parola: “**Bütün İktidar Sovyetlere!**” idi.

Çünkü:

“O zaman iktidar istikrarsız denge halindeydi. Geçici Hükümetle Sovyetler, serbestçe rıza gösterilmiş bir antlaşma ile iktidarı paylaşıyorlardı. Sovyetler, hür yani hiçbir dış ve silahlı baskıya uğramayan işçilerle askerlerden biçimleniyordu. Silah halkın elinde, halk üzerine çöken hiçbir baskı yok: İşin temeli buydu. İşte o, her türlü Devrimin barışçıl gelişimine elverişli olan ve garanti veren şey buydu.” (Lenin, Parolalar Dolayısıyla, 1917)

Demek o denli kanlı bıçaklı ihtilal delisi sanılan Leninizm, tam 4 ay 7 gün: **“Barışıl Devrim”** gelişiminden, ünlü deyimini ile **“Kansız İhtilal”**den yanaydılar.

Çünkü:

“27 Şubat günü bütün sınıflar Çar’a karşı birleşiktiler.”

Çünkü:

“Sovyetler, sınıf yapıları gereği, işçiler ve köylüler hareketinin organlarıydılar, işçi-köylü mutlak iktidarının haphazır biçimiydiler. Eğer Sovyetler bütünüyle iktidarı elde etmiş olsalardı, Küçükburjuva yığınlarının başlıca kusuru, baş günahı olan kapitalistlere güvenvermeleri, pratikle bir yana itilebilecekti; kendi faaliyetlerinin deneyi ile alaşağı edilebilecekti. İktidarın tümünü elinde tutan Sovyetler’in kucağında iktidardaki sınıfların ve partilerin birbirlerine halef selef olmaları kendiliğinden olabilirdi. Bir an bile hiç gözden kaçırılmaması gerekir ki, yalnız o Sovyetler içinde temsil edilen partilerle yığınların genişliğine ve derinliğine serbestçe dal budak salmış içtenlikli bağlılığı: Burjuvazi ile antlaşmak denilen küçükburjuva kuruntusunu barışıl yoldan silip süpürmeye kapı açabilirdi. İktidarın Sovyetler’e geçişi, sırf geçtiği için, sınıflar arasındaki ilişkileri değıştirmezdi. O ilişkilerde hiçbir şeyi değıştirmezdi; köylülerin küçükburjuva karakterinden hiçbir şey değıştirmezdi. Ama, tam zamanında, köylüleri burjuvaziden koparıp ayırmaya ve köylüleri sonra birleştirmek üzere işçilere yaklaştırmaya var gücüyle yardım ederdi.” (age, s. 198)

4 Temmuz’dan sonra işler tersine döndü.

“Karşıdevrimci burjuvazi, hükümdarcılar ve Yüzkaralar ile birlikte yürüyerek, kısmen ürküterek, sosyalist revolusyoner ve menşevik küçükburjuvaları

kendisine bağladı ve fiili Devlet İktidarını Cavaignac'lara³, cephede kafa tutanları kurşuna dizen ve Petrograd'da Bolşevikleri kılıçtan geçiren askercil kliğe teslim etti.” (age, s. 199)

Böyle bir durumda, hâlâ: **“Bütün İktidar Sovyetlere!”** parolasını atmak, **“Don Kışotluk”**, **“halkı aldatmak”** olurdu. Çünkü o sıra Sovyetlerin iktidarı istemesi veya alma kararı vermesi yetermiş, **“Sovyetler içinde cellâtlarla uzlaşmamış partiler varmış”** sanmak olurdu o parola.

Şimdi:

“Meselenin temeli şudur ki, iktidar barışçıl yoldan artık ele geçirilemez.” (age)

İsyan Güzelsanatı

O zaman artık boş hayale kapılmanın yeri yoktur. Olmayacak şeyi olurmuş göstermek de, olacak şeyi olmamış gibi göstermek de kendini ve halkı aldatmaktır. En alevli ihtilal günlerinde bile Marksizm, önce barış yoluyla, insan kanı akmaksızın Sosyal Devrime gidilmesine uğraşır. **İşveren Sınıfı**, her zamanki gibi, kişi çıkarı uğruna dünyayı süngü ve kurşunla yangına vermeye girişince **Küçükburjuva** yığınları da, gene her zamanki gibi, horozu gören tavuk gibi zorun altına siner ve bir avuç burjuva terörcüsüne taparsa, barışla yapılacak iş kalmamıştır.

İsa'nın; “Bir yanağın vururlarsa, öbür yanağını çevir.”, diyen köle buyrultusu, çöken Antika toplum parolasıdır. Firavun'a karşı isyan bayrağını kaldırmış **Musa** usulü; **“Göze**

³ Louis-Eugène Cavaignac, (1802-1857), 1848 Devrimi sırasında tüm yetkileri elinde toplayan Fransız general ve siyaset adamı. Parisli işçilerin Haziran 1848'deki ayaklanmasını sert biçimde bastırmasıyla tanınır.

göz, dişe diş” parolası günün parolası olur. Buna, kimi tatlısu sosyalist ve revizyonistleri; **“Blankizm”** mi derlermiş?.. Marksizm, bir avuç soyguncunun zılgıtı önünde armut toplamak değildir. Zorlanırsa İsyân da olabilir. Yalnız Blanqui’cilikten apaçık ayırdını yapan başlıca 3 prensibe uyar:

1- Öncü Sınıf:

“İsyân, başarılı olmak için, bir complot (gizli bir çetenin suç işleme kararı, komplo) üzerine değil, bir parti üzerine de değil öncü sınıf üzerine yaslanır.”

2- Devrimci Halk:

“İsyân Halkın devrimci atılğanlığı üzerine yaslanmalıdır.”

3- Yükselen Devrim Dönümü:

“İsyân, gittikçe yükselen devrimin tarihsel bir dönüm noktasında fişkırmalıdır: O noktada, halk öncüsünün faaliyeti en güçlü olur; o noktaya gelince, düşman saflarındaki ikirciklikler (tereddütler) ve cılız, kararsız, çelişkilerle dolu devrim dostlarının ikirciklikleri en güçlü olur.” (Lenin, Marksizm ve İsyân, s. 386)

Leninizmin 1917 Eylül 26-27 günü Marksizmden aldığı derslerle özetlediği ve açtığı **“İsyân”** prensipleri bunlardır. Bunlar ise görüldüğü gibi, ne bir kişinin, ne bir partinin, ne bir zümrenin, hatta ne de bir sınıfın, **“öncü”** de olsa tek başına eğilimi, dileği, hele keyfi için olmaz. Çünkü olamaz. Bütün bir milletin devrimci hızının son aşamasına dek yüceldiği **“Tarihsel dönüm”** anında ve noktasında isyan, önüne geçilemez bir akım olur.

Mustafa Kemal’in Samsun’a indiği gün durum buydu. Yunan Ordusu’nun İzmir’e inişi, önüne çıkanı kurşunlayışı; iktidarda olan (İtilafçı-Komprador + Tefeci-Bezirgân) düşman

sınıflarda ve (İttihatçı-Komprador + Köylü-Halk) yığınlarında ikircikliği, kararsızlığı, çelişkileri son aşamasına vardırmıştı. Toptan Müdafaa-i Hukuk ve Redd-i İlhak gibi derneklerle antiemperyalist dövüş ve devrimci atılganlık hızını en güçlü biçimlerde gösteren (Anadolu Burjuvazisi + Sunuf-i Devlet) öncü sınıfları ve zümreleri: Her ne olursa olsun, **“ölümden öteye köy yok”** deyip en güçlü dirence başlamıştı.

İstanbul’da muazzam Osmanlı İmparatorluğu’nun bütün gelenek göreneklerini temsil eden Padişahlık ile onun toplattığı “Misak-ı Milli” kararı almış Türkiye Mebusan ve Ayan Meclisleri mi vardı?

Onların durumu, tam 1917 Temmuzundan sonraki Rusya’nın Kerenski Hükümeti ile “Demokratik Konferansı” durumu idi. Lenin onun için şöyle diyordu:

“Bizce yapılacak en büyük hata, en berbat parlamentocu soysuz Cücelik, Demokratik Konferansı bir parlamento yerine koymaktır. Çünkü o Demokratik Konferans kendisini Parlamento (Millet Meclisi) ve Devrimin egemen Parlamentosu olarak ilan etseydi bile, her şeye karşın hiçbir şeye karar vermiş bulunamazdı. Karar vermek ona düşmez. Petrograd ile Moskova’nın işçi mahallerine düşer.” (age, s. 388)

Tıpkı, Mustafa Kemal’in; artık İstanbul’da iş yok, karar vermek Mebusan Meclisine değil, Anadolu’ya ve Ankara’ya düşer, deyişi gibi. Onun için Kuvayimilliyecilik çarçabuk bir (Mustafa Kemal’in kullandığı deyimle): “ruptür” (kopuşma) zorunda kaldı. Çünkü Lenin’in deyimiyle:

Artık “Uzun nutukların, genellikle “Söylevler”in uygunsuzluğu, Devrimin selameti için hemen dolaysız aksiyon gereği” tartışılmaz.

“Burjuvazi ile bir kopuşma, şimdiki bütün hükümet üyelerinin istifaları, vatani “ayrı” bir paylaşım

hazırlanan İngiliz-Fransız emperyalistleriyle tam bir kopuşma mutlak bir zorunluluktur; derhal bütün iktidarı devrimci proletaryaca güdülen devrimci demokrasinin eline geçirtmek gerekir.” (age, s. 390)

Mustafa Kemal aynı işi yaptı. İstanbul’la (yani Saray ve Komprador Burjuvazi ile), İngiliz-Fransız-İtalyan-Amerikan Emperyalizmleriyle derhal kopuştu. **“Meclis-i Mebusan”**ın Millet Meclisi olmak, karar almak şöyle dursun, kendini kurtaramadığı çarçabuk anlaşıldı. Milletvekilleri gece yarısı, kuduz kovalamaca basılıp Malta’ya gönderildi. Mehmetçikler nöbette öldürülerek İstanbul resmen (sanki daha önce değilmiş gibi) işgal edildi.

Bu durumda İsyân etmeyecek bilinçli adama Vatan haininden başka ne ad verilebilirdi?

Lenin de onu anlatır:

“Yaşadığımız şu anda, isyan bir güzelsanat sayılmazsa, güzelsanat olarak ele alınmazsa, Marksizme sadık kalınmış, devrime sadık kalınmış olamaz.” (age, s. 391)

Kemalizm gibi Leninizm de İsyân Güzelsanatını becerdiği ve başardığı zaman öz adını aldı.

(Devrimci Mücadele, Yıl: 6, Sayı: 16, Eylül-Ekim 1995)

Lenin ve Türkiye

Lenin ve Türkiye

Dünya’da Rusya Volga demektir.

Lenin Volga’nın çocuğudur.

Babası Halk Okulları müfettişliğinden kıdem hakkı ile Asalet unvanını almıştır. İliç, 22 Nisan 1870 günü Simbirsk’te (şimdi Ulyanovski) doğdu. Volga’nın; yer esiri köylüleriyle, kürek mahkûmu işçileriyle ve köle milletleriyle (Kazan, Şamara ve Türkleriyle, Tatarlarıyla) düşüp kalkarak büyüdü. Ömür boyu da o insanlardan kopuşmadı. Yalnız onlar için yaşadı.

15 yaşında Çernişevski’nin “**Nasıl Yapmalı?**” eserine tutuldu. 16 yaşında, ağabeyisinin Petersburg’tan getirdiği K. Marx’ın **Kapital**ine sarıldı. Bir gün, yaptığı okul ödevini suratına atan öğretmeni Vladimir Ulyanov’a bağırdı:

“Neymiş o sözünü ettiğiniz ezilen sınıflar, yani, işleri ne onların burada?”

17 yaşındaydı. Üniversiteli ağabeysi Aleksandr ile ablası Anna, Çar II Aleksandr’a suikast yapmaktan tutuklandılar. Anaları çırpındı durdu. 8 Mayıs 1887 günü Narodnik ihtilalcisi genç Aleksandr, Schlussemburg kalesinde idam edildi. Tek aile erkeği kalan İliç o zaman, kendilerinin ezilen sınıftan olduklarını ve ezilen sınıfların ne olduğunu daha derince kavradı. Ve:

“Hayır dedi. Başka yol tutacağız. Yol bu değil!..”

Narodnik’liğin (Halk Dostları), zılgıtın, anarşizmin, nihilizmin sonu gelmiyordu. İstibdat devrilecekti. Ama çıkar yol **terör değildi**. Terör bir Çarı öldürüyordu, yerine daha berbat başka Çar çıkıyordu.

İliç, Kazan Üniversitesinde bir ihtilalci “Kurjok”una, (Yuvar’ma) girdi. Yaşı benzemesin, üniversite hocaları, polisler

gericilikle yarışa kalkmış turalaklardı. Üniversite tüzüğüne karşı yapılan öğrenci ayaklanmaları üzerine 4 Aralık gecesi İliç tutuklandı. Komiser, bu delikanlıya baktı baktı:

“Önünüzde duvar var yahu, siz duvara karşı ayaklanıyorsunuz!”

Demişti. İliç’in karşılığı şu oldu:

“Evet, duvar... Ama çürük duvar. Parmağınla dokunsan yıkılacak.”

KİMDİ o ihtilalci **Narodnik**’ler?

Türkçeye Fransızcasından aktarmışlar: **“Popülizm”** diyorlar. Çocukların ağzında bir sosyalizmden sapma sözcüğü, isteyen istediğine takıyor. Bir gazete halkın anlayacağı dille çıkarsa, ona “Popülizm yaptı” diyorlar.

Polis Müdürü, Vali vururlar, Devlet başkanına suikast hazırlarlar. Bunlar eğer gizli polis ajamı değil de, sırf ideal uğruna yapıyorlarsa terörü, sosyal maksatları vardır. Hatta sosyalistleri beğenmeyen anarşistlerin parolaları **“eylemle uyarı”**dir. Bir zalimi öldürürlerse yeryüzünden sömürü kalkar sanırlar.

Rusya’da Narodnik’lerin amaçları sosyalizmi kurmak sayılır. Nasıl kuracaklar?

Her ülkedekinden başka türlü, Rusya geri bir ülke. Orada; kapitalizme uğramaksızın, **doğru** sosyalizme geçmenin gerekçesi, Slav kırlarında kalmış **“Mir”** adlı ilkel köy komunaları olabilir. Bizdeki **“İmece”**li köylere benzeyen köy komunaları Narodnikler için tek tutamaktır. Sırf ona dayanarak şu üç tezden yola çıkarlar:

1- Rusya’da kapitalizm **“iğreti”** (arizi)dir.

2- İşçi Sınıfı öncü **özgüç** olamaz.

3-Köy imecesinden doğru sosyalizme varılacaktır.

Bu tezler neye benziyor?

Tıpkı gene yaşı benzemesin, Türkiye’de antikapitalist miyiz, yoksa antiemperyalist miyiz? Yahu İşçi Sınıfının objektif veya sübjektif şartları ve varlığı proletaryanın “Özörgütünü” mü, yoksa üvey örgütünü mü kurmaya elverir mi, elvermez mi? Küçükburjuva öncülüğünde sosyal devrim olur mu, olmaz mı?.. gibi masa başı yarenliklerine.

İliç, tam beş yaz boyu köy anketleri tertipledi. Rus köy yaşantısında gelişen sosyal sınıf ayrıtlanışını izledi. O sabırlı araştırmaya dayanarak: **“Köy Yaşantısında Yeni Ekonomik Hareketler”** incelemesini yazdı. O zaman legal ün yapmış Narodniki-Liberal dergisi, bu incelemeyi yayınlamaya tenezzül etmedi.

İliç, öğrenim disiplinine saygılıydı. Petersburg Hukuk Fakültesine 1889 yılı başvurdu, **“az emniyetli”** kişilerle düşüp kalktığı öne sürülerek o yıl atlatıldı. Ancak 1890 yılı girebildi. **“Burjuva Öğretimi”**ne boş vermedi, 1891 yılı, **Roma Hukuku Tarihi, Medeni Hukuk ve Usulü, Ticaret Hukuk ve Usulü, Ceza Hukuk ve Usulü, Rus Hukuk Tarihi, Kilise Hukuku, Kamu Hukuku, Maliye Hukuku, Ekonomi Politik, İstatistik, Hukuk Ansiklopedisi, Hukuk Felsefesi** üzerine yapılmış sınavda, 33 aday içinde tek **“Pekişi”** derece ile başarı kazanan öğrenci oldu.

1892 Martı’ndan sonra artık züğürt ve yoksul Rus ve Tatar köylülerinin Çarlık düzeni içinde gürültüye getirilen davalarına bakıyordu. İlk savunduğu suç **“Çar işleri iyi yapmıyor, dediği için Allaha, Meryem Anaya, Kutsal Üçüze ve Haşmetpenah İmparator Hazretlerine karşı gelmiş”** olmak cinayetiydi.

Ancak bu iğne ile kuyunun kazılamayacağını biliyordu. Dört yıl Samara Yuvarlarında (Kurjok'larında) Rus Tarihini ve Ekonomi Sistemini inceleyen konferanslar verdi. Bu konferanslar daha sonraki "**Halkın Dostları**" Kimlerdir ve **Sosyal-Demokratlara Karşı Nasıl Savaşılır?**, gibi yazılarına taban oldu.

Bu Marksist metotla yüzde yüz yerli orijinal teorik araştırmalar, hiçbir zaman **Pratik**'le denetlenmekten uzak kalmadı. İlyiç, Samara'daki Bilimcil sosyalist Yuvar'ı, Nijninevgorad, Vladimir'i, Petersburg Marksistleriyle bağlantıladı. Cezaevinde yatan Fedosseefle mektuplaştı, anlaştı. İki insan "**Volga Anaçko**"yu önemli Bilimcil Sosyalizm merkezlerinden biri yaptı.

31 Ağustos 1893 günü İlyiç Petersburg'dadır. O sene Rusya'da işçi yığın hareketleri başlayacaktır. Plehanov'un gittiği "**Emeğin Kurtuluşu**" (Trudoviki) grubu onuncu yılını doldurmakta ve işçi hareketine girmektedir. 1880-1890 yılları Lenin'in deyimi ile "**Sosyal-Demokrat Hareketin güçlenip büyüüş**" on yılıdır.

Bizim -artık hiç değilse- 27 Mayıs sonrasına 60-70 senelerini benzemesi gereken 80-90 seneleri iki sentezi doğurur:

- 1- Sosyalizm ile İşçi Sınıfı yığın hareketinin birleşimi,
- 2- Marksist Yuvarların amaç-araç birliği yaparak proletaryanın politik öncülüğü ile kaynaşması.

"**Aşama**" budur. "**Yuvar**"lar çağı bitmiştir bitmelidir.

"**Yuvar**" nedir?

İleri işçilerin soyut Bilimcil Sosyalizm öğrenileridir. Yuvar içinde, gerçeklikle bağımlılığı önemsenmemiştir. Burjuva

düşüncesinden “Bağımsızlık” diye diye; **Teori**, ülke politikası dışında genel, “**bağımsız**” bir kategori durumuna sokulmuştur. Yuvar’lar, yahut dağınık **Yuvar’lar** “aşaması” artık bitmelidir. “**Müjgin çakmaklı tüfekle savaşa gitmesi**” durmalıdır. Bu ilkelciliğdir (primitivizmdir). İlk kaçınılmaz, hatta bir süre için gerekli olan Yuvar’cılık, yeni aşamada tersine dönmüştür. Hareketi geliştirecek yerde baltalamaya başlamıştır. Geçen aşamanın en doğru gibi gelen düşünce ve davranışları, şimdi diyalektiğin baştan savulamaz kanunu ile en yanlış biçimler ve parolalar haline gelmiştir.

YENİ ve daha yüksek basamağa nasıl atlanacaktır?

Teorik ve Pratik alanda ilkelciliği yenmekle Narodnikçilerin Sacrosent (Kutsal ve Aziz) Teorik temaları görünüşün en göze batan bir yanını bütünmüşçe ele alıp dünyalarını o tek yanın üzerine kurmaktır. Yığın içinde **politik** aksiyon yerine, şeytanı bile şaşırtıp kaçırtaçak “piyasa” yahut “**Pazarlar Sorunu denen şey üzerine**” kıyasıya mız çıkarmalarıdır.

Bu sözde “sorun” (mesele) nedir?

Kısaca şudur: **Kapitalizm** girdikçe köylüleri iflas ettiriyor. Köylü iflas ettikçe iç pazar ölüyor. Parasız bir kapitalizm yaşamayacağına göre: Rusya’da kapitalizm “iğreti”dir. Ne güzel, ne “akarsuları durdurur” keskin nişancı “Mantıklı” ispat değil mi?

Oysa, yalnız Rusya’da değil, dünyanın her yerinde kapitalizm ancak köylüleri ve esnafları iflas ettirmekle sömüreceği “**hür işçi**”leri bulur ve gene **kamu** ve **küçük mülkleri** çalıp çırpmakla sermaye birikimini yapar. Bunun “genel olarak” (Bu lafı Narodniklerle liberaller pek severler) “iğretilik” neresinde?

Sapık burjuva ve küçükburjuva “ideolog”luklarında.

İliç alçakgönüllü somut araştırması ile kapitalizmin gelişim şemasını çizmiştir. **Tabii ekonomi** kapalı kutu olmaktan çıkınca “**pazara**” açılır: bu **basit bezirgân ekonomi**’dir. Onun kendi **pazar** kanunlarıyla gelişimi kapitalizme ulaşır. Yol budur.

Şu bizim **Yönizm** adını verebileceğimiz. **Küçükburjuva ütopyasını** andıran Narodnikçiliğin hesabı, Proletaryanın Yiğın Hareketleri önünde teori açısından kolayca aşıldı. Ama, ardından, kulakları görünen çok daha “saygı” toplayan **Burjuva Sosyalizmi** “arz-ı endam” etmekte gecikmedi. Bunlar, çok daha oturaklı, “**Bilgin**”liklerine toz kondurulamaz, “otorite”lerdi.

Krassin gibi heybeti dağ deviren ideologlar, “**Sol**” sahneyi kaplamışlardı. Bunların ağır aksak “Bilim” temaları hazır Narodnikçilik tepelenirken, “fırsattan istifade” kapitalizmi en ince yoldan savunmaktı. Bütün kürsüler, bütün meydanlar, bütün satarlı gazete, dergi, kitap olanakları onlarındı.

Sapıklıkları yahut saptırma “Teori”leri iki noktada toplanabilirdi:

1- “**Rusya’da kapitalizmin gelişim karakterini ve somut biçimlerini**”, yalnız **pazar** ekonomisi açısından, sözde sırf objektif belgelere dayanarak açıklıyordu... İliç’in bu sapıklara verdiği karşılık kestirme oldu: Marksistlerin derdi gücü, **Burjuvaziye** pazar aramak değildi; **İşçi Sınıfını örgütlemektir**.

2- Onlar Rusya’da kapitalizmin yalnız “İlerici” veya “Devrimci” karakteri üzerine basıp, Sosyalizm maskesi altında Kapitalizm meddahlığına ve yordakçılığına çanak açıyorlardı.

Bu pis yordakçıların Türkiye’deki Prototipleri, “**Kadroculuk**” adlı cılk “**ideolok**”luktan, TİP’in tepesine indirilmiş “takma kelle”lerin, hâlâ “Forumlar” dirilterek becermeye çalıştıkları mahut [bilinen] “**Devletçiliğimiz**” kılıklı

burjuva sosyalizmidir. Onlara Rusya’da **Legal Marksist** kuklaları denildi.

Oysa **kapitalizm** yalnız “**ilerici**” veya hele bizdeki kadar sade suya “**devrimci**” olmakla kalmazdı. Kapitalizm kendi olumlu yanında, gene kendisi için dahi sonsuz olumsuz yanları bulunan bir düzendi. Onun getirdiği yığınla **iflaslar**, yığınların izafî (görecil) **yoksullukları** sosyal çelişkileri, tarihte görülmedik ölçülerde büyütüyordu. Ve ister istemez bütün kapitalist çelişkiler, Gordiyos’un Kördüğümü gibi kesecek modern bir sosyal sınıfı, proletaryayı, kapitalizmin “mezar kazıcıları”nı yaratıp çoğaltıyor, örgütleyip bilinçliyordu.

Legal Marksizm; Bilimcil Sosyalizmin; Anarşizme, Popülizme, Nihilizme, Narodnovoltsi (Halk İradesi)’ciliğe ve ilk adlarını alabilecek tüm küçük burjuva sosyalizmlerine karşı giriştiği eleştiriyi tek yanlı kullanıp popülizme batırırken kapitalizmi şanlandırma eğilimidir.

Daha ötelere gitmeye ne hacet?

Çarlık gibi- Osmanlılık da, **Kapitalizmin Ölüm Çağı** olan **Emperyalizm Çağında** batmış. Kâr-ı Kadim [eski zaman işi] bir Lenduha [çok iri ve kaba] Antika imparatorluktur. Her iki imparatorluk da hemen hemen aynı günde Birinci Emperyalist Evren Savaşı içinde battı. Çarlığın yerine **Sovyetler** düzeni geçti. Osmanlılığın yerine **Türkiye Cumhuriyeti** düzeni geçti.

DÜNYANIN **en geri** Çarlık ülkesinde insanlar yarım yüzyılda dünyanın **en ileri** ülkesi olarak, dünyanın yarı üretim kapasitesini tekelinde tutan Birleşik Amerika ile uzayda ve düzeyde atbaşı birlik yarışıyor. Aynı yarım yüzyıl içinde Türkiye Amerika’dan buğday gelmese aç kalacak bir Amerikan üssü ve uydusu durumunda en acıklı işsizlik ve pahalılık cehennemi kesilmiştir.

Lenin'in anısı, bu açıdan değerlendirilmelidir. Hiç değilse kendilerini sosyalist sayanlarımız, o 19'uncu Yüzyıl sonunda kalmış görünen **Popülizm** ve **Legal Marksizm** ilkelciliğinden kurtulmanın bilincine varabilirler ve varmalıdırlar. “**Yuvar Çağı**”nın primitivizmi, artık bir daha geri gelmemecesine bitmeli ve geri tepmemelidir. Bu da ancak ve yalnız aşiret reisliği, tekke Maşrık-ı Azamlığı⁴ üslubunda süre gelmiş Yuvarlar ölçüsünde **çete savaşı** yerine ülke ve Dünya ölçüsünde değerlendirilmiş İşçi Sınıfı **örgütünün** ordulaşması, ordu savaşı, politik ordu savaşı yapması ile olur.

(Aydınlık Sosyalist Dergi, Nisan 1970, Sayı-18)

(Devrimci Mücadele, Yıl: 1, Sayı: 3, Mart-Nisan 1990)

⁴ Maşrık-ı Azam: Bir ülkedeki mason derneklerinin en büyüğü. Tekke Maşrık-ı Azamlığı'ndan Hikmet Kıvılcımlı'nın kastı, tekkeler hiyerarşisinde kendini en yüksekte sayan tekke şeyhliğidir.

